

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

LÕPLIK
A6-0079/2006

23.3.2006

*

RAPORT

Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni vastuvõtmise kohta (KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Kultuuri- ja hariduskomisjon

Raportöör: Christa Prets

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
antud hääle enamus
- **I koostöömenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- **II koostöömenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- *** nõusolekumenetlus
parlamendi liikmete hääleteenamus, v.a EÜ asutamislepingu artiklites 105, 107, 161 ja 300 ning ELi lepingu artiklis 7 toodud juhtudel
- ***I kaasotsustamismenetlus (esimene lugemine)
antud hääle enamus
- ***II kaasotsustamismenetlus (teine lugemine)
antud hääle enamus ühise seisukoha heakskiitmiseks, parlamendi liikmete hääleteenamus ühise seisukoha tagasilükkamiseks või muutmiseks
- ***III kaasotsustamismenetlus (kolmas lugemine)
antud hääle enamus ühise teksti heakskiitmiseks

(Antud menetlus põhineb komisjoni esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusloomega seotud tekstide kohta esitatud muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes tõstetakse muudetud tekst esile ***paksus kaldkirjas***. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele abiks lõpliku teksti ettevalmistamisel ja tähistab neid õigusakti osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või puudused antud tõlkeversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul tuleb saada vastavate osakondade nõusolek.

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT..5	
SELETUSKIRI	6
MENETLUS	10

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni vastuvõtmise kohta (KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

(Nõuandemenetlus)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (KOM(2005)0678)¹;
  - võttes arvesse UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni, mis võeti vastu 20. oktoobril 2005 UNESCO peakonverentsil Pariisis;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 2 esimest lõiku ning artikleid 89, 133, 151, 181 ja 181a;
  - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 300 lõike 3 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C6-0025/2006);
  - võttes arvesse kodukorra artiklit 51 ja artikli 83 lõiget 7;
  - võttes arvesse kultuuri- ja hariduskomisjoni raportit (A6-0079/2006),
1. kiidab heaks UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni vastuvõtmise;
  2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele ning UNESCOle.

---

¹ ELTs seni avaldamata

SELETUSKIRI

Euroopa Parlament ja UNESCO konventsioon

Oma 14. jaanuari 2004. aasta resolutsioonis “kultuurilise mitmekesisuse säilitamise ja edendamise kohta: Euroopa regioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide, nagu UNESCO ja Euroopa Nõukogu roll” ning oma 14. aprilli 2005. aasta resolutsioonis “kultuurilise sisu ja kunstilise väljenduse mitmekesisuse kaitse konventsiooni ettevalmistamiseks” pidas Euroopa Parlament oluliseks tunnustada rahvusvahelise õiguse valdkonnas kultuurilist mitmekesisust, võttes selleks vastu UNESCO konventsiooni, ning kaitses jõuliselt kultuuriväärtuste ja -teenuste kahetist – kultuurilist ja majanduslikku – olemust.

Euroopa Parlament tervitas nõukogu hilisemat otsust anda Euroopa Komisjonile volitus pidada UNESCOs läbirääkimisi Euroopa Ühenduse nimel. Samuti õnnitles Euroopa Parlament komisjoni ja nõukogu volituste täitmise puhul, mis võimaldas komisjonil pidada Euroopa Ühenduse ja 25 liikmesriigi nimel läbirääkimisi konventsiooni üle ning kiirendada läbirääkimiste üleilmset kulgu.

Kultuurikomisjon käsitles mitmel korral läbirääkimiste arengut ja komisjoni tulemuslikku osa selles ning kutsus ELi liikmesriike üles konventsiooni kiiresti ratifitseerima.

Konventsiooni valmimine

Praegune konventsioon on pika valmimisprotsessi ja pingeliste läbirääkimiste tulemus. Euroopa Parlamendi seisukohast tasuks meelde tuletada kõige olulisemaid samme, mis sellele eelnesid:

1. UNESCO 2. novembri 2001. aasta ülddeklaratsioon kultuurilise mitmekesisuse kohta;
2. sõltumatute asjatundjate kohtumised 2003. aasta detsembrist 2004. aasta maini, mille eesmärk oli töötada välja konventsiooni esialgne eelnõu;
3. alates 2004. aasta septembrist rida valitsustevahelisi kohtumisi eesmärgiga saada valmis konventsiooni esialgne eelnõu ja raport;
4. nõukogu 16. novembri 2004. aasta otsus anda komisjonile volitus pidada ühenduse nimel läbirääkimisi UNESCO eelnõu nende osade üle, mis kuuluvad ühenduse pädevusse;
5. konventsioon võeti vastu UNESCO peakonverentsil 20. oktoobril 2005 Pariisis.

Uus teostamisvahend rahvusvahelises õiguses

UNESCO konventsiooni eesmärk on edendada ja kaitsta kultuurilise sisu ja kunstilise väljenduse mitmekesisust, taotledes kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitsmiseks ja edendamiseks mõeldud kultuuripoliitika ja asjakohaste meetmete arendamise ja vastuvõtmise hõlbustamist ning laiema rahvusvahelise kultuurivahetuse julgustamist.

Konventsiooniga tunnustatakse rahvusvahelisel tasandil riikide ja valitsuste iseseisvat õigust luua ja viia ellu kultuuripoliitikat, mis võimaldab nende enda kultuurisektorite arendamist.

Konventsiooniga tunnustatakse, et kultuurilist mitmekesisust toetab ideede vaba liikumine ning kinnitatakse uuesti mõttevabaduse ja meedia mitmekesisuse olulisust. Samuti tunnustatakse selle konventsiooniga riikide õigust viia ellu audiovisuaalpoliitikat ja toetada oma audiovisuaalset tööstust. Konventsiooniga kinnitatakse veel kord avalik-õigusliku ringhäälingu olulist osa kultuurilise mitmekesisuse ja meedia pluralismi jaoks.

Sellega rõhutatakse kultuuri, arengu ja dialoogi vahelisi seoseid ning luuakse säästva arengu laiemas kontekstis uuenduslik alus rahvusvaheliseks koostööks.

Tunnustades kultuuriväärtuste ja -teenuste erilist olemust väärtuste ja identiteedi kandjana kehtestatakse konventsiooniga, et need ületavad ärilise mõõtme, seadustades sellega riikliku ja rahvusvahelise kultuuripoliitika.

Seoses sellega tuleks rõhutada, et konventsioon pole allutatud teistele lepingutele või rahvusvahelistele kokkulepetele, vaid täiendab neid, nõudes läbirääkivatelt pooltelt ja/või lepingupooltelt kultuurilise mitmekesisusega seotud eesmärkidega arvestamist.

Konventsiooni kasutatakse samuti rahvusvahelise foorumina, et arutleda probleemide üle, mis võivad kerkida esile seoses kultuurilise väljenduse mitmekesisuse ja kultuuripoliitika tundliku sektoriga, mis seda toetavad; samuti muutub see edaspidi koostöövahendiks suhtlemisel riikidega, mille eesmärgiks on luua oma territooriumil jätkusuutlik kultuuritööstus.

Ratifitseerimisprotsess ja jõustumine

Konventsioon jõustub kolm kuud pärast seda, kui 30 konventsiooniosalist on selle ratifitseerinud.

Raportöör peab vajalikuks rõhutada, et jõustumist võimaldav kiire ratifitseerimine ning konventsiooniosaliste suur arv aitavad konventsioonil asuda sobivale kohale rahvusvahelise õiguse süsteemis, misjärel tunnustatakse selle eesmarke ja eesmärkide saavutamise vahendeid.

UNESCO konventsiooni võimalikult kiire ratifitseerimine Euroopa Ühenduse ja selle 25 liikmesriigi poolt ei tagaks mitte üksnes konventsiooni jõustumist, vaid saadaks olulise poliitilise signaali selle kohta, et kultuuriline mitmekesisus tähendab Euroopa jaoks väga palju.

Seoses sellega õnnitleb raportöör Euroopa Komisjoni selle puhul, et komisjon võttis 21. detsembril 2005. aastal (kaks kuud pärast konventsiooni vastuvõtmist UNESCO peakonverentsi poolt) vastu käesoleva ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, sillutades sellega teed ühendusepoolseks ratifitseerimiseks.

Konventsiooni heakskiitmist Euroopa Ühenduse poolt tuleks käsitada kui kutset liikmesriikidele kiirendada viivitamata oma riigisisest ratifitseerimismenetlust.

Pidades silmas UNESCO konventsiooni vastuvõtmise kohta käivat nõukogu otsust, mis

tehakse 18. mail 2006 toimuval haridus- ja kultuurinõukogu koosolekul, rõhutab raportöör seda, kui oluline on toetada ja edendada konventsiooni kiiret ratifitseerimist liikmesriikides, ning seoses sellega nõuab tungivalt, et eesistujamaa Austria ja komisjon edendaksid aktiivselt konventsiooni ratifitseerimist kõikide liikmesriikide poolt.

Raportöör peab samuti oluliseks, et Euroopa institutsioonid ja liikmesriigid edendaksid aktiivselt konventsiooni ratifitseerimist kolmandate riikide poolt selleks, et konventsioon saavutaks konventsiooniosalistest kindla kandepinna, mis paneks konventsiooni maksma olulise rahvusvahelise teostamisvahendina.

Ühine ratifitseerimine Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide poolt

Vajalik on konventsiooni ühine ratifitseerimine ühenduse ja liikmesriikide poolt.

Konventsiooni artikliga 27 nähakse ette võimalus, et Euroopa Ühendus võib saada konventsiooniosaliseks ning täita olulist rolli konventsiooni organites, eelkõige konventsiooni artiklis 22 sätestatud konventsiooniosaliste konverentsis.

Konventsiooni artiklis 26 selgitatakse, et ratifitseerimine, vastuvõtmine ja heakskiitmine riikide poolt või nende ühinemine konventsiooniga on vajalik ning peab toimuma kooskõlas iga riigi põhiseadusest tuleneva menetlusega.

Euroopa Liit rääkis UNESCOs ühel häälel

Rõhutades, et konventsiooni üle peeti ühisläbirääkimisi komisjoni poolt ühenduse nimel ja nõukogu eesistujariigi poolt liikmesriikide nimel ning et esimest korda rääkis Euroopa Ühendus UNESCOs ühel häälel, tuleks konventsiooni kiiret ratifitseerimist ELis käsitleda kui loogilist jätku ühenduse aktiivsele osalusele läbirääkimistes ja kui selget märki Euroopa Liidu soovist edendada kultuurilise mitmekesisuse põhimõtet rahvusvahelisel tasandil.

Konventsiooni mõju Euroopa Liidu tasandil

Olles rahvusvahelistes suhetes esimene omalaadne, on see konventsioon kultuuriga seotud küsimustes aluseks üleilmsele haldamisele ning mõjutab mitmes aspektis ühenduse õigustikku.

Konventsioon käsitleb eelkõige küsimusi, mis on seotud kaubanduspoliitika, inimeste ning kaupade ja teenuste vaba liikumisega Euroopa Liidus, audiovisuaal- ja meediapoliitikaga (täpsemalt piirideta televisiooni käsitleva direktiiviga ja MEDIA programmiga) ning arengupoliitikaga.

Raportöör kutsub eelkõige seoses rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepetega Euroopa Ühendust üles mitte liberaliseerima audiovisuaal- ja kultuuriteenuseid, vaid jääma nõukogu poolt 1999. aastal antud selgepiiriliste volituste juurde: "Euroopa Liit kannab hoolt selle eest, et tagada ühendusele ja selle liikmesriikidele järgmiste WTO läbirääkimiste ajal, nagu ka Uruguay voorus, võimalus säilitada ja arendada kultuuri- ja audiovisuaalpoliitikat oma kultuurilise mitmekesisuse säilitamiseks."

Konventsiooni rakendamine

Euroopa Parlament jälgib suure huviga UNESCO konventsiooni rakendamist Euroopa Ühenduse ja liikmesriikide poolt.

Raportöör rõhutab tungivalt, et hoolikas järelevalve selle üle, kuidas valitsused, allakirjutanud riigid ja kodanikuühiskonnad konventsiooni rakendavad, on väga oluline ja vajalik, ning ta julgustab komisjoni sisse seadma menetlust konventsiooni rakendamise kontrollimiseks koos Euroopa Parlamendiga.

Raportöör juhib eelkõige tähelepanu sellele, kui olulist osa mängib kodanikuühiskond kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitsmisel ja edendamisel. Ta julgustab kodanikuühiskonda aktiivselt osalema jõupingutustes konventsiooni eesmärkide saavutamisel.

Raportöör kutsub nõukogu ja komisjoni üles täielikult kaasama Euroopa Parlamenti ja teavitama parlamenti kõikidest UNESCO konventsiooniga seotud tulevikus võetavatest meetmetest.

MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu nõukogu otsus UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni vastuvõtmise kohta	
Viited	KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS)	
EP-ga konsulteerimise kuupäev	24.1.2006	
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	CULT 1.2.2006	
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 1.2.2006	DEVE 1.2.2006
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	AFET 25.1.2006	DEVE 25.1.2006
Tõhustatud koostöö istungil teada andmise kuupäev		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Christa Prets 23.1.2006	
Endine raportöör		
Lihtsustatud menetlus – otsuse kuupäev otsuse kuupäev		
Õigusliku aluse vaidlustamine JURI arvamuse kuupäev	/	
Rahaeraldise määra muutmine BUDG arvamuse kuupäev	/	
Konsulteerimine Euroopa majandus- ja sotsiaalkomiteega – istungil otsuse tegemise kuupäev		
Konsulteerimine regioonide komiteega – istungil otsuse tegemise kuupäev		
Arutamine komisjonis	23.2.2006	21.3.2006
Vastuvõtmise kuupäev	21.3.2006	
Lõpphääletuse tulemused	+ : 24 - : 0 : 2	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Maria Badia I Cutchet, Christopher Beazley, Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Guy Bono, Marie-Hélène Descamps, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Manolis Mavrommatis, Marianne Mikko, Ljudmila Novak, Doris Pack, Rolandas Pavilionis, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Karin Resetarits, Nikolaos Sifunakis, Hannu Takkula, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Gyula Hegyi, Jaroslav Zvěřina	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 178 lg 2)		
Esitamise kuupäev	23.3.2006	
Märkused (andmed olemas vaid ühes keeles)		